

**STANDARDY OCHRONY DZIECI I OSÓB
BEZBRONNYCH OBOWIĄZUJĄCE
W CENTRUM KULTURY PRAWOSŁAWNEJ
IM. ŚWIĘTYCH CYRYLA I METODEGO
W WARSZAWIE**

CENTRUM KULTURY PRAWOSŁAWNEJ
IM. ŚWIĘTYCH CYRYLA I METODEGO
W WARSZAWIE
UL. ŚW. CYRYLA I METODEGO 4
03-403 WARSZAWA

Spis treści

Preambuła.....	3
1. Objasnienia terminów.....	4
2. Cele standardów ochrony dzieci.....	5
3. Polityka bezpieczeństwa.....	6
4. Przyjmowanie gości - procedury.....	7
4.1. Grupa zorganizowana.....	8
4.2 . Goście indywidualni.....	8
5. Procedury dotyczące pracowników CKP.....	9
6. Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi.....	9
7. Szkolenia pracowników CKP.....	9
8. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania.....	10
9. Sytuacje niewłaściwe.....	10
10. Zasady postępowania w sytuacji domniemanej krzywdy lub niewłaściwego postępowania.....	11
11. Zasady zgłaszania.....	12
11.1. Procedura postępowania w przypadku niewłaściwego zachowania.....	13
11.2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.....	13
11.3. Procedura postępowania w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.....	14
12. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym.....	15
13. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej.....	15
14. Zasady bezpiecznej relacji z dzieckiem.....	16
15. Zasady korzystania z Internetu.....	17
16. Zasady bezpiecznych relacji w CKP – wersja dla dzieci.....	18
17. Ważne kontakty.....	21
18. Oświadczenie organizatora wyjazdu/pielgrzymki.....	22

Preambuła

Niniejszy dokument określa normy i zasady sprzyjające budowaniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego dzieciom, osobom z niepełnosprawnością i dorosłym bezbronnym, a jednocześnie pozwalającego na monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń względem dobra duchowego, psychicznego i fizycznego osób przebywających w Centrum Kultury Prawosławnej im. Świętych Cyryla i Metodego w Warszawie. Bezpieczeństwo i ochrona przed wszelkimi formami przemocy, a zwłaszcza naruszanie nietykalności cielesnej, jest szczególnym przedmiotem troski wszystkich pracowników naszego ośrodka. Opisane w dokumencie standardy ochrony dzieci opierają się zarówno na aktualnym ustawodawstwie prawa państwowego, m.in. wynikającym z Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz właściwych dla ochrony dzieci norm Kodeksu karnego, jak i aktualnych normach i przepisach prawa kościelnego, w tym Regulaminu Ochrony Danych Osobowych Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. W CKP podjęto wdrażanie standardów ochrony dzieci i osób bezbronnych poprzez opracowanie i wprowadzenie w życie systemu ich ochrony przed krzywdzeniem. Zawierają one wytyczne dotyczące tego, jak przeciwdziałać naruszaniu praw dzieci, jak tworzyć środowisko przyjazne i bezpieczne oraz jakie kroki należy podjąć w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa dzieci. Ustanowienie standardów ochrony dzieci i osób bezbronnych przed krzywdzeniem jest komunikatem zarówno dla personelu, jak i dla dzieci oraz ich rodziców/opiekunów, że w codziennej pracy naszego ośrodka respektowane są wartości, które gwarantują bezpieczeństwo oraz fundamentalne prawa przynależne każdemu człowiekowi.

1. Wyjaśnienie terminów:

przemoc wobec dziecka – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

dziecko – każda osoba poniżej 18. roku życia.

osoba bezbronna – każda osoba w wieku powyżej 18 lat, która jest narażona na zwiększone ryzyko doświadczenia przemocy, np. osoby starsze, z niepełnosprawnością, chore, w depresji, z zaburzeniami lękowymi itp.

dyrektor – osoba mianowana dekretem przez Jego Eminencję, Metropolitę Warszawskiego i całą Polskę, odpowiedzialna za bieżącą działalność instytucji.

pracownik – osoba zatrudniona w CKP na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej.

wolontariusz, praktykant – osoby realizujące zadania określone stosownym porozumieniem/umową.

krzywdzenie dziecka – każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

przestępstwo na szkodę dziecka – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. wykorzystywanie seksualne z art. 200 Kodeksu karnego). Z uwagi na specyfikę obiektów turystycznych, w których łatwo można uzyskać możliwość odosobnienia, przestępstwami, do których najczęściej może dojść na ich terenie, będą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w szczególności zgwałcenie (art. 197 k.k.), seksualne wykorzystanie niepełnoletniości i bezradności (art. 198 k.k.), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art. 199 k.k.), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15. roku życia (art. 200 k.k.), grooming (uwiedzenie dziecka za pomocą środków porozumiewania się na odległość – art. 200a k.k.).

przemoc fizyczna wobec dziecka – każda forma fizycznego przymusu lub przemocy, która prowadzi do urazu fizycznego lub psychicznego albo wiąże się z ryzykiem takiego urazu.

przemoc psychiczna (emocjonalna) wobec dziecka – nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a inną osobą, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.

cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.

wykorzystanie seksualne – wciąganie dziecka w sferę aktywności seksualnej, nieadekwatnej do jego etapu rozwojowego, w sferę działań, których ono nie rozumie i nie jest w stanie zaakceptować i które naruszają jednocześnie normy prawne i społeczne. przemoc rówieśnicza – zjawisko polegające na agresywnym i celowym dręczeniu, nękaniu czy prześladowaniu jednego lub kilku rówieśników w celu wywarcia na nich presji lub zadawania cierpienia. Może ona przybierać różne formy: fizyczna (uderzenia, pobicia, szarpanie, rzucanie przedmiotami); werbalna (wyzwiska, dogadywanie, ośmieszanie, oczernianie, grożenie); elektroniczna (wysyłanie złośliwych i obraźliwych wiadomości, publikowanie ubliżających wpisów w Internecie lub ośmieszających materiałów video; relacyjna (wykluczanie z grupy, ignorowanie, negatywne nastawianie innych); materialna (kradzieże i różne wymuszenia, niszczenie rzeczy osobistych); seksualna – fizyczna i werbalna (wulgarne określenia płci lub części ciała, niepożądany dotyk intymnych części ciała, seksualne aluzje i gesty, ściąganie komuś części ubrań, uporczywe przyglądanie się, robienie niechcianych zdjęć, obnażanie się, napastowanie i wymuszanie czynności seksualnych).

osoba odpowiedzialna za politykę ochrony wdrażająca standardy ochrony dzieci – wyznaczona osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci oraz ich aktualności.

osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka – członek kadry lub inna wyznaczona osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń dotyczących zagrożenia dobru dziecka lub jego krzywdy i podejmowanie interwencji. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku – członek kadry lub inna wyznaczona osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku.

dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.

rejestr interwencji – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka uwzględniający informacje o zgłoszeniu ze wskazaniem osoby zgłaszającej, osoby podejrzewanej o krzywdzenie (opiekun, członek personelu, inne dziecko, inna osoba), rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o

możliwości popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”), daty interwencji oraz dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).

2. Cele standardów ochrony dzieci

Standardy ochrony dzieci mają na celu:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i ustalenie procedur udzielania im wsparcia;
- zapewnienie personelowi niezbędnych informacji i narzędzi, aby umożliwić im wywiązywanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dzieci i ich ochronę;
- zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w placówce oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji krzywdzenia;

3. Polityka bezpieczeństwa

W Centrum Kultury Prawosławnej została opracowana i wprowadzona wewnętrzna Polityka ochrony dzieci/bezbronnych osób dorosłych dotycząca szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony osób przebywających w ośrodku.

- Polityka dotyczy całego personelu (pracowników, współpracowników i wolontariuszy).
- Za wdrażanie polityki i nadzorowanie odpowiada dyrektor CKP.
- Polityka ochrony dzieci/osób bezbronnych określa:
 - czynniki ryzyka i czynniki chroniące specyficzne dla ośrodków, w których przebywają dzieci i osoby bezbronne;
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu;
 - zasady bezpiecznych relacji personel/dorosły – dziecko i dziecko – dziecko;
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci;
 - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
 - dostosowania organizacyjne zmniejszające ryzyko wystąpienia przemocy;
 - sposób reagowania w instytucji na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji.
- Polityka jest opublikowana i promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.
- Dokumenty opisujące politykę ochrony i bezpieczeństwa są stale dostępne do wglądu dla wszystkich pracowników oraz osób przebywających w CKP.

4. Przyjmowanie gości - procedury

- Gości przyjmuje się za zgodą dyrektora bądź ekonoma CKP w przeznaczonych do tego pomieszczeniach.
- Goście informowani są o obowiązujących standardach ochrony dzieci w Centrum Kultury Prawosławnej.
- Dzieci przebywają w obiekcie pod opieką rodziców lub opiekunów posiadających zgodę opiekunów prawnych.
- Dzieci mogą być przyjmowane samodzielnie na czas określony na podstawie pisemnej zgody rodziców bądź opiekunów prawnych.
- Tożsamość dzieci i ich opiekunów potwierdza okazanie odpowiedniego dokumentu lub pisemnej zgody (jak wyżej).
- Osoby przyjmowane są w miejscach dostępnych dla gości.
- Osoby przebywające w domu, korzystające z gościnności, mają zapewnioną bezpieczną przestrzeń wypoczynkową.
- Pracownicy i mieszkańcy domu okazują szacunek, wsparcie, życzliwość i potrzebną pomoc wszystkim gościom. W relacjach gości i pracowników obowiązują uprzejmość, przejrzystość, powściągliwość i prostota.
- Niedopuszczalne jest przebywanie gości w miejscach odosobnionych, wyłączonych z użytkowania lub zarezerwowanych dla innych osób lub celów. Spotkania indywidualne odbywają się w bezpiecznej przestrzeni zapewniającej dyskrecję, ale nie przy drzwiach zamkniętych (tym bardziej nigdy na klucz).
- CKP umożliwia dostęp do sieci wi-fi. Dzieci korzystają z niej za zgodą rodziców bądź opiekunów.
- Publikowanie wizerunku gości korzystających z pobytu w domu możliwe jest przy zachowaniu obowiązujących przepisów Regulaminu ochrony danych osobowych PAKP oraz innych przepisów dotyczących publikacji wizerunku.
- Wszelkie uwagi związane z pobytem w CKP należy zgłaszać dyrektorowi bądź ekonomowi.
- W sytuacji podejrzenia krzywdy, popełnienia przestępstwa lub innych niewłaściwych zachowań za oficjalne zgłoszenie tego faktu odpowiedzialny jest organizator grupy, dyrektor, przełożony bądź wyznaczona osoba.

4.1. Grupa zorganizowana (której udostępniamy pomieszczenia lub gdy sami jesteśmy organizatorem).

- W przypadku grupy zorganizowanej opiekę nad dziećmi przebywającymi w obiekcie sprawuje organizator pobytu oraz wyznaczeni przez niego opiekunowie (np. katecheta prowadzący lekcje religii);
- W przypadku grup koedukacyjnych należy zadbać o oddzielne zakwaterowanie chłopców i dziewcząt. Zaleca się, aby opieka nad dziećmi sprawowana była przez osoby tej samej płci;
- Każde dziecko powinno mieć możliwość wykonywania czynności o charakterze intymnym w przystosowanych warunkach, chroniących jego intymność;
- Opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co dzieci. W sytuacji wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie powiadomić kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie wyjazdu.

4.2. Goście indywidualni

Personel podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą znajduje się w obiekcie. Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy:

- zapytać o tożsamość dziecka oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą przybyło do obiektu lub w nim przebywa. W tym celu można poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem w obiekcie. W przypadku braku dokumentu tożsamości można poprosić o podanie danych dziecka (imię, nazwisko, adres);
- w przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz dziecko;
- jeśli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na wspólny wyjazd osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie);
- jeśli osoba dorosła nie posiada dokumentu zgody rodziców, należy poprosić o numer telefonu wyżej wymienionych, aby zadzwonić i potwierdzić przebywanie dziecka w obiekcie z obcą osobą dorosłą za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych;
- w przypadku braku ustaleń można odmówić przyjęcia.

5. Procedury dotyczące pracowników CKP

- Osoby odpowiedzialne za CKP oraz wszystkie osoby zaangażowane w bezpośrednią opiekę nad dziećmi są zweryfikowane pod względem kontaktu z dziećmi;
- Wszystkie osoby zaangażowane w funkcjonowanie CKP zobowiązane są do zachowania obowiązujących norm zachowania wobec gości i dzieci;
- Pracownicy CKP przechodzą odpowiednie szkolenia z zakresu ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz zasad interwencji w sytuacji podejrzenia zaistnienia przestępstwa.

6. Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi

Weryfikacja przewidziana prawem dotyczy odpowiedzialnych za CKP, delegowanych do funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz innych osób mających kontakt z dziećmi.

W celu weryfikacji wymagane jest:

- przedłożenie dyrektorowi CKP przy przyjmowaniu do pracy lub wolontariatu (zatrudnianych od dn. 15 lutego 2024 r.) zaświadczenia o niekaralności (w tym głównie, jeśli chodzi o przestępstwa określone w art. 189a k.k. – handel ludźmi, art. 207 k.k. – znęcanie oraz w ustawie z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) – por. art. 21. 3 Ustawy;
- sprawdzenie przez przełożonego, czy osoba przyjmowana do pracy lub wolontariatu (od dn. 15 lutego 2024 r.) figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
- osoby zatrudnione i pomagające w domu wcześniej (tj. przed 15 lutego 2024 r.) oraz te, które nie pełnią funkcji wychowawczych wśród dzieci, należy prosić o podpisanie oświadczenia, że nie były skazane za przestępstwa związane z przemocą i przestępstwa przeciwko wolności seksualnej w stosunku do dzieci;
- osoby, które w ostatnich dwudziestu latach mieszkały poza Polską, są zobowiązane do przedłożenia informacji z rejestrów karnych tych państw (por. art. 21. 5-6 Ustawy), w których przebywały, lub kartę karną bądź odpowiednie oświadczenie, jeśli w prawie tych państw takie regulacje nie występują.

7. Szkolenie pracowników CKP

Przy przyjmowaniu do pracy/wolontariatu szkolenie ma charakter informacyjny.

Wszystkie osoby pracujące w CKP, niezależnie od formy zatrudnienia, zobowiązane są do uczestniczenia w szkoleniach na temat:

- przyjętych standardów w CKP;
- kodeksu zachowań;
- procedur i innych zagadnień z tym związanych.

Szkolenie przeprowadzone jest przed przyjęciem do pracy. W aktualnej sytuacji prawnej uzupełniono szkolenia również wobec tych, którzy nie przeszli takiego szkolenia. Zakres szkoleń przeprowadza dyrektor CKP lub osoba przez niego wskazana.

8. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania

Dziecko może zostać pokrzywdzone każdym rodzajem przestępstwa, jednak najczęściej w kontekście przestępczości na szkodę dzieci wskazuje się na przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności. Niniejsze zasady koncentrują się na ochronie dzieci przed wykorzystaniem seksualnym, z którym powiązane są takie zjawiska jak: wykorzystanie fizyczne, wykorzystanie psychiczne, cyberprzemoc, zaniedbanie.

9. Sytuacje niewłaściwe

Do niewłaściwych sytuacji należą, między innymi, następujące wydarzenia:

- pojawienie się gościa w obiekcie z dzieckiem, z którym wcześniej nie meldował się w recepcji;
- wynajęcie pokoju z dzieckiem, w którym jest mniej łóżek niż meldowanych osób, np. łóżko małżeńskie;
- przyjsię dziecka do obiektu późnym wieczorem lub w czasie, w którym powinno być ono w szkole;
- ubiór dziecka nieodpowiedni do pogody albo nieadekwatny względem osoby dorosłej, z którą przyjechało do obiektu;
- zachowanie osoby dorosłej wobec dziecka w sposób nacechowany seksualnie, a relacja między osobą dorosłą a dzieckiem nie wydaje się naturalna i opiekuńcza;
- dziecko przez dłuższy czas jest pozostawione w pokoju bez opieki lub nie wychodzi z niego;
- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie) bez pisemnej jego zgody i zgody jego rodzica czy opiekuna.

10. Zasady postępowania w sytuacji domniemanej krzywdy lub niewłaściwego postępowania

- Każdy pracownik CKP, który został poinformowany o podejrzeniu przemocy wobec dziecka, jest zobowiązany do podjęcia adekwatnych działań zgodnie z niniejszą procedurą.
- Wiadomość o doznanej przez dziecko krzywdzie może pochodzić z różnych źródeł: nigdy nie wolno jej lekceważyć, zawsze trzeba ją weryfikować i próbować wyjaśnić.
- Należy pamiętać, że:

- osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku krzywdzenia dziecka, powinna go z uwagą wysłuchać, ale nie jest upoważniona do wydawania decyzji i osądów; jest to zadanie organów oraz instytucji, do których sprawa zostanie skierowana;
- każdy z pracowników, który podejrzewa krzywdę na szkodę dziecka, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu przełożonemu lub osobie przez niego wyznaczonej;
- wszystkie podejrzewania i zarzuty powinny być traktowane poważnie i trzeba na nie reagować zgodnie z procedurami przewidzianymi w niniejszym dokumencie.

Rozmowa z osobą zgłaszającą krzywdę, jeśli jest nią osoba pokrzywdzona

Pierwszym celem rozmowy winno być danie poczucia wsparcia i bezpieczeństwa oraz zrozumienia osoby skrzywdzonej, a jednocześnie, na miarę możliwości, pozyskanie informacji o faktycznych lub prawdopodobnych okolicznościach zaistnienia niewłaściwej sytuacji. Prowadząc rozmowę z osobą poszkodowaną, trzeba pamiętać, by:

- zachować spokój, szacunek i empatię w stosunku do osoby zgłaszającej;
- nastawić się głównie na aktywne i wspierające słuchanie;
- nie okazywać wątpliwości co do wiarygodności osoby lub jej wypowiedzi;
- nie zadawać zbędnych pytań i nie domagać się szczegółów (zwłaszcza natury intymnej), jeśli sama osoba pokrzywdzona o tym nie opowiada;
- dostosować się do rytmu i poziomu otwarcia osoby pokrzywdzonej, nie przymuszać jej do mówienia, nie przyspieszać i nie sugerować niczego własnymi pytaniami;
- nie obiecywać jej tego, czego nie będziemy mogli zrobić, a co może nam utrudnić udzielenie pomocy (np. zachowania rozmowy w tajemnicy);
- zapewnić o naszym wsparciu i pomocy także po zakończeniu rozmowy;
- omówić ogólnie możliwości dalszej współpracy oraz form kontaktu.

Jeśli zgłoszenia dokonuje osoba inna niż poszkodowana (np. świadek zdarzenia,), która ma wiedzę o zaistniałych wydarzeniach, należy skoncentrować się na ustaleniu faktów, okoliczności zdarzenia i osób biorących w nim udział.

- Fakt zgłoszenia musi zostać udokumentowany sporządzeniem notatki służbowej, w której na miarę możliwości zostaną określone podstawowe informacje, takie jak: imię i nazwisko zgłaszającego i jego dane teleadresowe, data czynu lub okres, w jakim do niego doszło, imię i nazwisko oraz wiek pokrzywdzonego i domniemanego sprawcy, zwięzły opis wyrządzonej krzywdy. Notatka służbowa winna być podpisana przez sporządzającego oraz przez osobę zgłaszającą.

- Jeżeli istnieje podejrzenie, iż osobą odpowiedzialną za przemoc, w tym przemoc seksualną wobec dziecka jest osoba związana z placówką – CKP, należy wówczas na czas przeprowadzania postępowania wyjaśniającego odsunąć taką osobę od pełnienia obowiązków wymagających kontaktów z dziećmi, nie narażając jej na utratę reputacji.
- Styl reagowania winien być zawsze dostosowany do aktualnych potrzeb, zwłaszcza osoby pokrzywdzonej, a także musi uwzględniać nie tylko normy opisane w niniejszych standardach, ale również i normy prawa państwowego z właściwymi organami w zakresie ich kompetencji.

11. Zasady zgłaszania

- Jeśli z doniesienia wynika, że krzywda została popełniona na terenie obiektu może się powtórzyć w najbliższym czasie, to przełożony lub osoba przez niego wyznaczona winien/winna wezwać policję, a następnie podejmować kolejne czynności. Jeśli drobna zwłoka nie zagraża bezpieczeństwu osoby skrzywdzonej, można dokonać zgłoszenia za pośrednictwem innych osób.
- W przypadku, gdy osoba skrzywdzona jest uczestnikiem zorganizowanej grupy korzystającej z usług CKP, wówczas o fakcie krzywdy informuje się osobę odpowiedzialną, pod której opieką ona się znajduje. W kompetencji tej osoby leży podjęcie dalszych czynności i zgłoszeń. Fakt zgłoszenia powinien być udokumentowany w notatce służbowej. Osoba przyjmująca zgłoszenie ma obowiązek uruchomić oficjalną procedurę działania prewencyjnego, w pierwszej kolejności zgłaszając problem do osób odpowiedzialnych za daną grupę lub ośrodek, w którym osoba pokrzywdzona przebywa.
- Jeśli dziecko jest pod opieką osoby dorosłej, wówczas jej obowiązkiem jest uruchomienie procedur interwencyjnych. W obu wyżej wymienionych przypadkach jest to zasada, jeżeli opiekunowie nie są wskazani jako sprawcy.
- Po przeprowadzeniu rozmowy na temat zaistnienia ewentualnej krzywdy należy działać bez zwłoki, zgodnie z opisaną procedurą.
- Jeśli krzywda nosiła znamiona przestępstwa w rozumieniu prawa państwowego, należy bezzwłocznie powiadomić stosowne organy (policja lub prokuratura). Może to uczynić osoba do tego wyznaczona w CKP lub organizator grupy.
- Pierwszym odpowiedzialnym za formalne zgłoszenie lub koordynację tego faktu jest zawsze organizator danej grupy.
- Dokumentacja postępowań wyjaśniających zgłoszenia lub podejrzenia dotyczące aktów przemocy albo wykorzystania dziecka powinna być przechowywana w archiwum właściwego podmiotu zarządzającego jako informacja niejawna.

- Do dokumentacji dołącza się oświadczenie uzyskane od organizatora pobytu danej grupy potwierdzające, że posiada wszelkie zgody wymagane na wyjazd z dziećmi. Wzór takiego oświadczenia znajduje się w Załącznikach.
- W sytuacji ujawnienia krzywdy zarządca obiektu zobowiązuje się udostępnić odrębne pomieszczenie dla osoby pokrzywdzonej oraz listę miejsc, w których można uzyskać pomoc psychologiczną lub prawną.
- Dyrekcja CKP zobowiązuje się udzielić wsparcia pokrzywdzonym poprzez pomoc duszpasterską lub psychologiczną.

11.1. Procedura postępowania w przypadku niewłaściwego zachowania

- Informacja o standardach funkcjonowania i ochronie dzieci (w wersji pełnej i skróconej dla dzieci) znajduje się na stronie internetowej CKP oraz w publicznym miejscu wewnątrz obiektu, aby każdy mógł się z nią zapoznać.
- Na pobyt dziecka w CKP należy uzyskać pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z zasadami organizacji.
- W przypadku ujawnienia niewłaściwego zachowania należy porozmawiać z osobą, która dopuściła się tego czynu, i wyjaśnić, że na terenie obiektu obowiązuje kodeks zachowań, który ma zapewnić dzieciom i osobom bezbronnym korzystającym z obiektu bezpieczeństwo i każdy jest zobowiązany do jego przestrzegania. W zależności od rodzaju zaistniałej (niewłaściwej) sytuacji należy uruchomić adekwatne działania, zgodne z przyjętymi regułami podejmowania interwencji.

11.2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

- Zawsze, kiedy jest to możliwe, należy dokonywać identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą przebywa w obiekcie.
- W sytuacjach nietypowych i/lub podejrzanych, wskazujących na możliwe ryzyko krzywdzenia dziecka, identyfikacja jest obowiązkowo przeprowadzana przez pracownika recepcji.
- Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy podjąć działania wyjaśniające, które omówiono już wcześniej.
- W przypadku oporu ze strony osoby dorosłej co do okazania dokumentu dziecka i/lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu dzieciom korzystającym z obiektu bezpieczeństwa.

- W przypadku, gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, należy powiadomić przełożonego.
- Od momentu, kiedy pojawiły się pierwsze wątpliwości, zarówno dziecko, jak i osoba dorosła powinni być pod stałą obserwacją personelu i nie powinni zostawać sami.
- Przełożony, który został powiadomiony o sytuacji, podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji lub w razie wątpliwości przejmuje rozmowę z podejrzaną osobą dorosłą w celu uzyskania dalszych wyjaśnień.
- W przypadku, gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, przełożony zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
- W przypadku, gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są pracownicy innych instytucji działających w obiekcie np. Muzeum WMP, powinni oni o tym niezwłocznie zawiadomić dyrektora CKP, który zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań.
- W zależności od sytuacji i miejsca dyrektor CKP weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadomienia policję.

11.3. Procedura postępowania w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka

- Mając uzasadnione podejrzenie, że dziecko przebywające w obiekcie jest krzywdzone, należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności telefon wykonuje osoba, która jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia. Jeśli zawiadamiającym jest pracownik, jednocześnie o zdarzeniu informuje swojego przełożonego.
- Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:
 - dziecko ujawniło pracownikowi obiektu fakt krzywdzenia;
 - pracownik zaobserwował krzywdzenie;
 - dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie i/lub popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie, np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
- W tej sytuacji należy uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzewanej o krzywdzenie dziecka oddalenie się z obiektu.

- W uzasadnionych przypadkach można dokonać obywatelskiego zatrzymania osoby podejrzewanej. W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji, należy w miarę możliwości trzymać tę osobę pod nadzorem dwóch pracowników w osobnym pomieszczeniu z dala od widoku innych gości.
- W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji.
- W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa powiązanego z kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (nasienie, ślina, naskórek), należy w miarę możliwości zabezpieczyć ślady przestępstwa do czasu przyjazdu policji.
- Po odebraniu dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i na wniosek służb przekazać ich kopię prokuratorowi lub policji.
- Po interwencji należy opisać zdarzenie w dzienniku zdarzeń lub innym dokumencie przeznaczonym do tego celu.

12. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

W przypadku faktu ujawnienia krzywdy dziecka nie wystarczy jedynie zgłoszenie tego wydarzenia do odpowiednich służb. Należy objąć pomocą osobę pokrzywdzoną, jej rodzinę oraz innych świadków krzywdy, których to zdarzenie dotyczy. W centrum wszystkich działań powinno być dobro dziecka. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym leży po stronie organizatora wyjazdu. Jeśli CKP jest organizatorem, wówczas zapewnienie takiego wsparcia leży po stronie pracowników obiektu. Jest ono doraźne i dotyczy momentu, od kiedy wydarzenie zostało ujawnione i zgłoszone, do chwili interwencji policji i przekazania dziecka opiekunom. Należy również uwzględnić zapewnienie pomocy duszpasterskiej.

13. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej

Ważne, by w tym momencie osoba towarzysząca osobie skrzywdzonej zwróciła przede wszystkim uwagę na: zmniejszenie lęku, budowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania poprzez objęcie jej opieką, okazanie troski, stworzenie przestrzeni do słuchania, odciążanie z poczucia winy, jeśli ono występuje; pozwolenie na odreagowanie trudnych emocji.

14. Zasady bezpiecznej relacji z dzieckiem/osobą bezbronną

- Nietykalność cielesna dzieci oraz osób bezbronnych jest nienaruszalna. Niedozwolone jest stosowanie kar cielesnych i od tej zasady nie ma wyjątków. Niedopuszczalne są również wszelkie zachowania, które w naszej kulturze stanowią przekraczanie granic intymnych.
- Wszyscy mają prawo do bycia traktowanymi z jednakową troską.

- Nie może być ze strony kogokolwiek tolerancji wobec zachowań, które byłyby krzywdzeniem innych, niezależnie od źródła takiej krzywdy.
- Uprzywilejowanym miejscem spotkań z dziećmi, zwłaszcza w pojedynkę, są miejsca neutralne i łatwo dostępne. Jeżeli zaistnieje potrzeba takiego spotkania z duchownym lub inną osobą dorosłą, powinien on zatroszczyć się o jego transparentność.
- Zabrania się częstowania podopiecznych alkoholem, papierosami, środkami psychoaktywnymi oraz tolerowania ich używania. Również personel sprawujący opiekę nad dziećmi nie może być pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.
- W pracy z dziećmi duchowni oraz świeccy powinni używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku dzieci. Takie same zasady powinny obowiązywać w świecie wirtualnym. W żadnym wypadku nie wolno wykorzystywać materiałów zawierających przemoc oraz treści o charakterze seksualnym lub moralnie wątpliwych.
- Wszystkim przysługuje prawo do prywatności. W szczególności prawo to winno być respektowane w takich miejscach jak łazienki i toalety. W wymienionych wyżej miejscach nikt nie może ingerować w prywatność uczestników pobytu w obiekcie. W żadnym wypadku nie wolno wykonywać im zdjęć ani nagrywać. Należy także zadbać o to, by zdjęć i filmów nie robili sobie nawzajem sami uczestnicy.
- Nikt nie może wyręczać dzieci lub osób bezbronnych ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie itp.), o ile są oni w stanie wykonać te czynności samodzielnie.
- Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania z członkiem personelu, spotkanie to nie może odbywać się w warunkach odizolowanych. Informacja o czasie i miejscu spotkania winna być przekazana innym członkom personelu. W razie możliwości członek personelu przeprowadzający tego rodzaju spotkanie powinien zatroszczyć się o transparentność (np. obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, otwarte drzwi itp.).
- Zaleca się unikania składania wizyt w pokojach dzieci. Miejsca te nie są również właściwym środowiskiem do odbywania przez personel rozmów z dziećmi. Należy bezwzględnie unikać wysyłania lub zapraszania z jakiegokolwiek innego powodu dzieci do pomieszczeń prywatnych.
- Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników i współpracowników wobec dzieci są bezzwłocznie wyjaśniane.

15. Zasady korzystania z Internetu

- CKP podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające. Zapewnia warunki bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach – jeśli takie udostępnia. Niniejszy punkt nie dotyczy sytuacji, w których uczestnicy korzystają z Internetu poprzez własne urządzenia umożliwiające bezpośredni dostęp do sieci.
- Upoważniony do nadzoru opiekun ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i nad tym czuwa.
- Upoważnione przez dyrektora domu osoby sprawdzają, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści ustala się, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania. Opiekun lub inna upoważniona osoba w takiej sytuacji przeprowadza z dzieckiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
- Niezależnie od wieku internauty niedozwolone jest korzystanie w Internecie z treści sprzecznych z zasadami prawa państwowego.
- Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy zostanie uzyskana informacja, że dziecko jest krzywdzone, należy podjąć wszelkie działania mające na względzie jego dobro.

Powyższy dokument Standardy ochrony dzieci i osób bezbronnych został zatwierdzony przez dyrektora Centrum Kultury Prawosławnej im. Świętych Cyryla i Metodego w Warszawie i wchodzi w życie 15 sierpnia 2024 roku.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI W CKP - WERSJA DLA DZIECI

Centrum Kultury Prawosławnej jest miejscem, gdzie staramy się zapewnić wszystkim gościom, a zwłaszcza dzieciom i osobom bezbronnym, bezpieczeństwo. Kierując się wartościami wpływającymi z Ewangelii oraz wymogami aktualnego prawa, troszczymy się o postawę szacunku i życzliwości wobec każdego człowieka. Z zasadami bezpiecznych relacji „dziecko – dziecko” oraz „dorosły – dziecko” jest zapoznany cały personel naszego domu, aby mógł na każde niewłaściwe zachowanie lub jakąkolwiek przemoc umiejętnie i szybko reagować. Wszyscy pracownicy i goście przebywający w naszym domu i poza nim powinni przestrzegać opisanych zasad.

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- traktuj innych tak, jak chcesz, aby Ciebie traktowano;
- pamiętaj, że każdej osobie należy się jej szacunek i troska;
- bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania i poglądy innych;
- zachowaj otwartość i życzliwość dla wszystkich osób, nawet jeśli nie należą do grona twoich przyjaciół. Nie wykluczaj nikogo ze wspólnych rozmów i działań.

2. Zasady komunikacji między rówieśnikami:

- zachowuj życzliwość i szacunek wobec innych;
- pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób;
- słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj im, gdy się wypowiadają;
- w rozmowie nie używaj słów raniących czy wulgarnych;
- pamiętaj, że grzeczność zawsze jest dobra i pomocna;
- pytaj o zgodę na każdy kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie, dotyk).

3. Szacunek dla cudzej własności i prywatności:

- szanuj rzeczy osobiste innych osób;
- jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz, najpierw o to zapytaj. Nie zabieraj rzeczy innych bez ich wiedzy i zgody;
- każda osoba ma prawo do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych bez ich zgody;
- nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku innych osób bez informowania ich o tym;
- jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiejkolwiek formie:

- pamiętaj, że w każdej sytuacji i relacji, czy to z osobą dorosłą czy rówieśnikiem, masz prawo oczekiwać szacunku i nietykalności, nikt nie może Cię krzywdzić czy przekraczać granic Twojej intymności;
- nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś obok czułby się celowo pomijany, poniżany lub izolowany;
- nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie drugiego nie są dobre;
- szanuj intymność swoich rówieśników. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za zawstydzający lub niewłaściwy;
- nikogo nie obmawiaj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj;
- nie zwracaj się w sposób wulgarny lub obraźliwy do innych;
- pamiętaj, żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką formę zabawy;
- nie narażaj siebie lub innych osób na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu.

5. Szacunek w kontaktach internetowych:

- szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to również Twojej aktywności w sieci;
- uważaj na to, co piszesz i publikujesz w Internecie. W świecie wirtualnym łatwo o wzajemną niechęć, a krzywdzić można też na odległość złym słowem lub obrazem;
- nie udostępniaj kontaktów innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody;
- dbaj o dobry wizerunek w sieci i swój i innych – nie publikuj swoich danych oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność;
- nie stosuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania swoim wychowawcom lub opiekunom;
- nie prowokuj innych do niepotrzebnych kłótni i sam lepiej ich unikaj, bo to nie jest dobry sposób na rozmowę;
- nie wysyłaj wiadomości, podszywając się pod dane innych osób;
- jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze;

- pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w Internecie mogą być karalne. Twoje działania w sieci nigdy nie są anonimowe.

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- w przypadku nieporozumień czy kłótni spróbuj zachować spokój. Powiedz otwarcie, co przeżywasz i co według Ciebie może być przyczyną trudności;
- słuchaj tego, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje;
- upewnij się, czy dobrze zrozumiałeś Twojego rozmówcę;
- wspólnie wymyślcie rozwiązanie, które będzie dobre dla obu stron;
- jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możesz poprosić o pomoc inną zaufaną osobę;
- nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym opiekuna grupy.

6. Gdzie i kiedy szukać pomocy? W sytuacji gdy:

- w naszym domu lub poza nim doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub rówieśnika;
- gdy czujesz, że ktoś przekracza granice Twojej intymności lub coś na Tobie wymusza, choć Ty tego nie chcesz;
- jesteś świadkiem, że ktoś inny jest krzywdzony;
- widzisz lub odczuwasz, że dzieje się coś niepokojącego i zagrażającego;
- przeżywasz trudne chwile.

Nie zostawaj z tym sam/a. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc. Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić o pomoc. W naszym domu są wyznaczone zaufane osoby, do których zawsze można się zgłosić, gdy Tobie lub komuś innemu dzieje się jakaś krzywda lub czujesz się zagrożony – zadzwoń 22 619 24 20, 22 465 82 34, napisz:

- ks. Andrzej Lewczak e-mail: andrzejlewczak@wp.pl
- ks. Łukasz Koleda e-mail: kskoledalukasz@gmail.com
- Piotr Falkowski e-mail: piotrfała@gmail.com

Możesz też szukać wsparcia poza naszym domem. Ważne telefony i miejsca, gdzie możesz znaleźć pomoc:

800-12-12-12 – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka; 116-111 112 – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę; 112– numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

Załącznik nr 2

WAŻNE KONTAKTY

Jeśli potrzebujesz pomocy lub rozmowy, chcesz chronić siebie, dziecko lub rodzinę. Osoba/instytucja telefon e-mail

Ks. Andrzej Lewczak, dyrektor	22 619 24 20 22 465 82 34	andrzejlewczak@wp.pl
Ks. Łukasz Koleda, kapelan	22 619 24 20	kskoledalukasz@gmail.com
Piotr Falkowski, ekonom	22 619 24 20 22 465 82 34	<u>piotrfała@gmail.com</u>
POLICJA	112	
Centrum Ochrony Dziecka	+48 785 032 106	pomoccod@ignatianum.edu.pl
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	800 100 100	
Rzecznik Praw Dziecka	800 12 12 12 22 583 66 00	rpd@brpd.gov.pl
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	22 56-89-163 22 56-89-181	ul. Przybyszewskiego 80/82 01-824 Warszawa

Załącznik nr 3

OŚWIADCZENIE ORGANIZATORA WYJAZDU

Działając w imieniu organizatora wyjazdu dla dzieci, tj.
..... *(należy wpisać pełną nazwę organizatora wraz z danymi adresowymi)* organizowanego w dniach od do w Centrum Kultury Prawosławnej im. Świętych Cyryla i Metodego w Warszawie oświadczam, że organizator posiada wszelkie zgody i dokumenty wymagane przepisami prawa na wyjazd z osobami niepełnoletnimi, w tym w szczególności pisemnymi zgodami udzielonymi przez rodziców lub opiekunów prawnych małoletnich*.

..... miejscowość, data imię i nazwisko (czytelny podpis)

* Podstawa prawna oświadczenia: Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.).